

SJUKVÅRD

I sommar minskar antalet vårdplatser med runt 20 procent vilket resulterar i långa väntetider på akuten. Leslie Walke, Röda korset-värd, finns på plats för att lyssna och stötta.

Han gör dig trygg i akutens

■ Sommar betyder sol, bad – och brist på vårdplatser. På akuten i Lund växlas det just nu om till sommarläge, något som betyder mindre personal och färre vårdplatser. Men mitt i stressen finns Leslie Walke, Röda korset-värden som har tid att lyssna när ingen annan hinner.

– Det finns inte en enda ledig sittplats därinne och folk ligger överallt i korridorerna.

Receptionisten suckar uppgivet. Det är måndag eftermiddag på akuten i Lund vilket brukar vara en av veckans mest intensiva tidpunkter. Idag är inget undantag och såhär i juli är det också extra kännbart.

– Det är alltid ett svårt platsläge när man går in i sommarläge. Den här och förra veckan är extra besvärlig, säger Sven Karlsson, divisionschef och högre vårdplatsstöd vid Skånes Universitetssjukhus, SUS.

I vanliga fall brukar

SUS ha runt 1000 vårdplatser öppna, men under sommarveckorna i år minskar det till runt 780. Ett av problemen som då uppstår är att människor fastnar på akuten, då de helt enkelt inte får plats på vårdavdelningarna.

Mitt i det här finns Leslie Walke. Han har just gått på sitt volontärpass på akuten och allt han hunnit än så länge är att konstatera att det är "folk överallt".

– Det verkar som om det är högre tryck än vanligt, säger han.

Sedan drygt ett år tillbaka är Leslie Walke Röda korset-värd på akuten.

Varje måndag kommer han hit för att vara en extra resurs för den ordinarie personalen.

Han har inte rätt att göra något sjukvårdsrelaterat, utan hans uppgift handlar om att vara en medmänniska.

– Jag finns där för att ge stöd. Det kan handla om att sätta sig ner och lyssna om någon är ledsen, eller att ta hand om anhöriga och bjuda på en kopp kaffe, säger han.

Leslie Walke försörjer sig som översättare, och med eget företag kan han själv bestämma sina arbetstider. På så sätt har han kunnat anpassa sitt schema för att kunna komma hit varje måndag och volontärarbeta.

– Jag vill göra något för mina medmänniskor och jag tycker mycket om att komma hit. "It's nice to be nice", säger han.

Under 2016 fanns det 174

Röda korset-vårdare aktiva på de skånska sjukhusen, och allra störst är gruppen som är aktiv på sjukhuset i Lund.

På tretton olika avdelningar på sjukhuset finns det bemanning runt 35 till 40 veckor om året. Allra flest finns det på akutmottagningen.

Från akutens sida finns det stor tacksamhet över Leslie och hans frivilligkollegor.

– Det är en tillgång och förmån att de vill vara hos oss. De gör ju lite grann av det som vi vill ha tid till men som vi inte har, säger Katinka Holgersson, enhetschef på akuten i Lund.

Men hur blir det såhär varje sommar? Varför är rubrikerna om "kris på akuten" lika givna som de om badtemperaturen?

– Det är en bra fråga. Anledningen till att man drar ner på antalet platser är att personalen ska ha

"Det kan handla om att sätta sig ner och lyssna om någon är ledsen, eller att ta hand om anhöriga och bjuda på en kopp kaffe."

Leslie Walke.

semester – men vården behöver ju egentligen lika många platser oavsett årstid, säger hon.

Bristen på vårdplatser beror på brist på antalet sjuksköterskor och bristen på operationssköterskor gör att vi inte kan ha samma antal operationer, säger Sven Karlsson.

Enligt Sven Karlsson ska man inte behöva känna sig orolig över att inte kunna få hjälp.

– Det är klart att det kan bli långa väntetider, men patientsäkerheten är inte hotad, säger han.

Ardavan Khoshnood, akutläkare och fackligt klinikombud på akutmottagningen i Lund är inte lika säker på den saken.

Tidigare i våras lämnade han över en rapport till ledningen där nio av tio läkare på akuten i Lund ansåg att patientsäkerheten var hotad. Långa köer och brist på vårdplatser vill han inte

korridorer

kalla ett sommarproblem.

– Det här problemet har vi mer eller mindre varje dag. Det har bara blivit lite sämre under sommaren.

Att det ännu inte inträffat några allvarliga incidenter beror enligt Ardavan Khoshnood dels på tur och dels på stora uppoffringar.

– Huvudanledningen är att vi har blivit extra disciplinerade, att personalen struntar i att äta lunch eller gå på toa för att istället ta hand om de femton personer som väntar på vårdplats.

Han är noga med att påpeka att det inte handlar om att rikta kritik mot de egna cheferna.

– Vi har ett väldigt stort förtroende för våra chefer men lösningen ligger inte hos dem. De har ett visst mandat och en viss budget att förhålla sig till. Det är politikerna som måste öppna ögonen. Något som ytterligare

förlänger köerna på akuten beror enligt Ardavan Khoshnood på att det ligger ett stort antal patienter på vårdavdelningarna som är medicinskt färdiga men som kommunen inte har möjlighet att ta hand om.

– Jag såg just att det finns 62 patienter som är medicinskt färdiga, men som blir kvar här i väntan på plats på korttidsboende eller liknande, säger han.

Han önskar att de politiker som finns i regionen i högre utsträckning skulle komma ut i verksamheterna och sedan göra de reformer som krävs.

– De här problemen har vi haft i årtal och de blir bara större, säger Ardavan Khoshnood.

Tillbaka till korridorerna på akuten. I sin vita sjukvårdsklädsel och röda väst promenerar Leslie Walke runt i sjukvårdskorridorerna. I farten hinner han utlova en kopp kaffe till en

av de anhöriga som sitter och väntar i korridoren.

– Åh, tack. Det var väldigt roligt att prata med dig, säger han.

– Du, vi hinner prata mer. Jag kommer passera här ungefär 300 gånger till i eftermiddag, säger Leslie Walke och skrattar.

Hur länge han blir kvar här idag vet han inte. Men att han kommer återkomma så länge han orkar är han helt säker på.

– Jag känner mig alltid väldigt glad när jag går härifrån. Det känns som om jag gjort något väldigt vettigt, säger han.

TEXT: ANNIKA SKOGAR
annika.skogar@sydsvenskan.se

FOTO: SANDRA HENNINGSSON
sandra.henningsson@sydsvenskan.se

FORSKNING

10 000 har bidragit till bröstcancerforskning

■ Ett stort skånskt forskningsprojekt har nu samlat in prover från över 10 000 bröstcancerpatienter. Studien är en av de största i sitt slag.

För sju år sedan påbörjades insamlingen av prover från bröstcancertumörer i Skåne. Idag har forskarna i projektet SCAN-B (Sweden Cancerome Analysis Network Breast) material från fler än 10 000 patienter. Projektet är ett samarbete mellan Lunds universitet och sjukvården i södra Skåne.

– Det som är unikt är mängden prover. Det innebär att vi kommer att kunna kartlägga många typer av bröstcancer, säger Niklas Loman, överläkare i styrgruppen för projektet.

Han berättar att analyserna görs löpande och att vissa målgrupper, som testats för ärftlig bröstcancer, påverkas direkt eftersom läkarna kan sätta in en mer korrekt behandling.

– Ett stort problem inom cancervården är överbehandling. Efter operation kan det vara bra prognos

Lina Zander är en av sjuksköterskorna som arbetar med studien.

men man ger cytostatika för säkerhets skull. Genom våra analyser kan vi få reda på mer om de olika genförändringarna och sen sätta in mer exakt behandling, säger Niklas Loman.

Lina Zander är forskningssjuksköterska i projektet. Hon tar prover på de som ska bli opererade för bröstcancer.

– För många patienter känns det oerhört viktigt att bidra till forskningen. Kvinnorna är tacksamma för den behandling som finns idag och har insikt i att det beror på tidigare forskning, säger hon.

Hon upplever patienterna som generösa och osjälviska.

– Många vill ställa upp om det kan hjälpa någon annan och det är helt fantastiskt. Vi kan vara hur

många forskare, läkare och sjuksköterskor som helst men utan patienterna går det inte, säger hon.

Niklas Loman menar att den stora styrkan i studien är engagemanget.

– Vi är så många inblandade. Personalen från sydsvenska bröstcancergruppen är otroligt engagerade och patienterna vill bidra och delta. Jag tycker att det är sensationellt att så många väljer att vara med.

Provtagningen kommer att pågå i ytterligare ett tiotal år och Niklas Loman är optimistisk till studiens resultat. Målet är inte att hitta nya behandlingar utan att optimera användningen av de som finns.

– Arbetet är successivt. Vi ska utvärdera, börja använda oss av resultaten och sedan följa upp. Med tiden hoppas vi kunna identifiera gensignaturer som kan hjälpa oss att sätta in rätt behandling, säger Niklas Loman.

TEXT: LINDA NIHLÉN
linda.nihlen@sydsvenskan.se

Vart tredje fall av hjärt-kärlsjukdom beror på njursvikt.

Hjälp oss föra forskningen framåt!
Plusgiro: 90 03 67-4
Swish: 123 900 36 74
www.njurfonden.se

njur fonden

LOKALA MEDDELANDEN

INFORMATION FRÅN DITT NÄROMRÅDE

Sommarkonsert 6 juli 19:00
"En nordisk kärleksaffär"

Josefine Andersson

Jenny Lindstipendiat
– Mezzosopran

Daniel Beskow

– Piano

Fri entré I samarbete med sensus

Svenska kyrkan
LUNDS ÖSTRA STADS FÖRSÄMLING

Stora Råby kyrka
Stora Råby byaväg, LUND

LUNDANÖJET

Alltid sport på storbild

15:15 Georgien-Sverige U-19 EM
13:00 Wimbledon

LÖRDAG

16:00 Malmö FF-AFC Eskilstuna
16:00 Sundsvall Sinus
18:00 Halmstad Elfsborg

SÖNDAG

14:00 Bronsmatch Conf Cup
17:30 AIK Östersund
20:00 Final Conf cup

Onsdag 12 Juli Malmö FF-Vardar Skopje CL kval

Vi har en stor och lummig trädgård med uteservering.

After Work
mån-fre 15-18

Annonsera här? bokning@hdsydsvenskan.se • Telefon: 040-28 18 00